

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

MEGJELENIK HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK KIVÉTELÉVEL MINDEN NAP.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. szám.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. VALENTIN EMIL.

Főmunkatárs: Dr. Stern József. Társ szerkesztő: Ifj. Wagner Antal.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára: 4 fillér

Szabadság a só alatt.

(B. N.) Régen, igazán régen olvastam a „Szabadság a hó alatt” című Jókai-regényt. Az egész káprázatos esemény és színkálából ugyszólván csak az első képre emlékszem, melynek szikrázó orosz hósvataga, fölötte a tragikus ég, az uttalan-utakon átvonuló kozákcsoport, az ágyucsőhöz kötözött szabadsághős, kinek vére, amint lehull a hóba, eleven, illatos, piros rózsákká változik át és a menet nyomában haladó szomorú aszszony kísért álmaimban.

A többi, ami a regényben történik, eltemettem a gyermekkor csecse-becséi közé, a többi elfelejttem. Néha, kivételes környezetben, kivételes másodpercek hangulataiban, mikor a mámor tüze világít keresztül öntudatomon, gyorsan: ézzenként átcikázik fejemben a többinek sejtése is, de lehet, hogy a regényben egész más dolgok történnek és én is egészen más dolgokról képzelődöm.

Szabadság a hó alatt . . . oroszoknak kellene lenni, hogy az ember megérthesse e három szó nagyszerűségét. Fent a cár, a tábornokok, a kócsagos cári gárda tiporja a havat. Leng a kócsagtoll, villámlik a kard, fölfelé bámul, egyelőre az éggel néz farkasszemet a puskák haláltosztó csöve. Lent a hó alatt pedig rejtelmesen megindul az orosz vérkeringés, mely lassanként átfűti az egész hatalmas testet. Lent a hó alatt, mint a zuzmó, olyan árván, egyuttal olyan szivósan kezd kifejlődni, kivirágnani az orosz élet, szláv örület, szláv szivekből kivágódó tűz olvasztja,

perzseli, fűti át a havat, hogy a szűz televényen megteremhessen egy fantasztikus, gazdag, színes élet. Van ilyesmiről szó a Jókai regényben? Nincs? El fogom olvasni azt a regényt.

Egyelőre azonban a „Szabadság a só alatt” című regényt olvasom, melyet közölnek a lapok folytatásokban — a Désy—Lukács pöréről készült riportok alakjában. Ez nem olyan káprázatos téma, mint az előbbi. A mi szabadságunkat, a mi életünket eltemették a só alá. A természet ugyan ebben az esetben is hü magához: az elásott, eleven szervezet életet akar, az elzárt tüdő sir és levegőért eseng, mindez azonban — a létküzdelem — epizódoktól tarkított és mindenekfelett piszkos munka.

A nemzet döntött a munkapárt mellett, amely meghozza Magyarország megújódását.

Ezt hirdették a kormány által lesózott lapok. És ime most láthatja az egész világ azt, amit mi mindannyian tudtunk, hogy nem a nemzet döntött, hanem a bankok, amelyek megvesztegették a munkapártot, hogy adjon nekük ellenértékül jó üzletet. Baján és az egész országban mindenfelé a bankok választottak egy olyan képviselőházat, amely nekük szállítja a milliókra menő hasznokat.

Igy veszett el a mi szabadságunk, a népi jog, minden, ami a népek boldogulásához vezet, a só alatt, a bankok pénzes szekrényébe.

Ez a:

„Szabadság a só alatt.”

Az egészségünkre vigyáznak

hatóságilag szörnyű módon. A közigazgatási bizottságban a tisztí főorvos jelentést tesz arról, hogy a közegészségügy állapota milyen rossz, kimutatja, hogy hányan születtek, hányan és milyen nyavalyában pusztultak el és bánatos elégiát mond arról, hogy a hevenyfertőzőnek keresztelt ragályos betegségek mennyi volt az elmúlt hónapban az áldozata és statisztikai kimutatást hoz az ülése elé a közkórház betegforgalmáról.

Hogy a közkórháznak olyan nagy a tegforgalma, hogy akár melyik nagykereskedés megirigylhetné, arról most nem beszélünk, csak arra mutatunk rá, hogy ebből a városból sohasem pusztul ki a ragályos nyavalya. Pedig vigyáznak az egészségünkre szörnyűséges módon.

A tüdővész ellen plakátokat ragasztanak ki időközönként a falakra, de arról egyáltalán nem gondoskodnak, hogy tiszta, pormentes levegő is legyen a városban.

Maga a hatóság, illetve annak közege, a köztisztasági szervezet is csak nagy ünnepnapokon locsoltatja az utcákat. Rendes körülmények között a száraz kövezeten szántanak végig a seprős emberek, csapva olyan veszedekett port, amelyet egy huszárezred rohama se tud előidézni.

Beszélünk köztisztasági intézményről holott ilyen nincsen is Baján.

A gyalogjárókat városi nagyságok apró cselédei szárazon söprik és hiába szól rájuk az arra menő ember, a cseléd csak nevet a tulbuzgóságon. Rendört pedig hogyan is lásson az ember, amikor alig van a városban. Tehát ezek a cselédek szabadon garázdálkodhatnak.

Ragályos betegségtől, soha sem szabadul meg a város. Nem is igen szabadulhat, mert hiszen meg van fertőzve a város levegője.

Jellemzőképpen említjük csak fel, hogy a Mátyás király-tér, a Munkácsi Mihály-utca és ezek környékének lakói már hetek óta panaszkodnak azon, hogy valahonnan romlott, poshadt vizet bocsátanak ki minden este és

Rézkénporló,
szabadalmazott

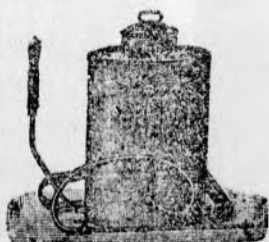
PERMETEZŐ

kivehető szélkázánna, tökéletes berendezéssel,
Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű. (Napplegyű.)

Mindennemű permetező alkatrészek kaphatók

DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN.

Kékkő, rézkénpor, kénmáj és raffiaháncs

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban.

ez az állott pyshadt víz a szó szoros értelmében megmérgezi a levegőt. Nem egyszer, nem véletlenül fordul ez elő, hanem következetesen minden este 7 óra tájban. A panaszt nem egyszer tettük már szóvá és még mindig nem történt semmi.

Ezek kicsi dolgok, amelyeket meglehetősen szüntetni de a vízvezeték kérdése, amely a helyzetet javítana, szépen aludni tért. Az ördög se beszél róla.

A Posványoson tudvalevőleg szintén összegyülemlik a sok szennyvíz és esténként innen is büzt, betegséget hoz be a városba az onyhe nyári fuvalom.

De a Posványos belvizeinek lecsapolásának az akciója szintén megfeneklett.

Város fejlesztésről diktózik itt minden ember, de arra nem gondol senki, hogy a városfejlesztésnek, a város fellendülésének egyik legelőfeltétele az egészséges víz, a tiszta levegő.

Arra nem gondol senki, hogy az ilyen célokra befektetett pénz bőségesen megtérül ha nem közvetlen, hát közvetve.

(—)

TELEFONHIREK.

Bpest 1912 május 29

A nagy panama. A Désy-Lukács-per tárgyalása.

A munkapárt szenyésének szellőztetése ma tovább folyt és a panama botrányos ügyének bizonyítási eljárását délelőtt be is fejezték.

Első tanu Székely Ferenc volt, aki előbb csupán annyit mondott, hogy Elek és a Magyar Bank között differenciák voltak, amelyek azonban elintéztettek. Egyebet nem akart vallani. Amikor azonban az elnök a vallomástételre rákényszerítette, azt mondotta, hogy ő egyszerűen tudomásul vette Skerlec báró miniszterelnöki titkárnak és Elek Pálnak azt a jelentését, hogy lefizetett a Bank olyan pénzt, ami nem járt a banknak.

Stettina és Bottlik államtitkárok csak arról tudnak, hogy a miniszter diszkrecionális pénzek fölött rendelkezett.

Tisza István gróf vallomásában előadja, hogy Désynek nem engedte meg ugyan a sürgős interpelláció előterjesztését, de hiszen módja lett volna erre a rendes interpellációs napokon.

Tisza vallomása közben súlyos természetű összeütközés volt Tisza és Désy között és visszautasította Tiszának azt

a gyanúsítását, mintha ő nem mondana valót. Ezután iratokat olvastak fel és ezután elhalasztották a tárgyalást délután 4 órára.

Tisza Debrecenben

volt tegnap, amely örvendetes alkalomból az ünnepies hangulat emelése céljából az egész honvédség és a rendőrség készenlében volt. A vendéget a munkások sűrű téglazáporral üdvözölték.

NAPIHIREK.

Gyilkosság Jánoshalmán.

Agyonították a község eszelős koldusát.

Vasárnap Jánoshalmán gyilkosság történt. Vasárnap virradóra a járókelők holtan találták Ádám Miklós jánoshalmi lakost a község határában.

A gyilkosság a község határában elterülő parcella szőlők közt történt. A meggyilkolt öreg, pupos, töpörödött ember, aki kéregetésből élt. Ha az eszelős koldus összekoldult néhány fillért, beült a korcsmába és elitta.

Szombaton éjjel is így történt. Nappal koldult, este pedig bevette magát a parcella szőlők közt egy korcsmába és az utolsó fillérjét is elitta.

Éjfél körül részegen, dülöngélve távozott a korcsmából és a szőlők közt hazafelé vette az útját.

A többiről már nem lehet bizonyosat tudni, legfeljebb sejtetni. Ádám Miklóst a szőlők közt megtámadta valaki és egy doronggal agyonverte. Vasárnap reggel a szőlők közül a községbe igyekvő járókelők lelték meg holtan, vértócsában. Az arca teljesen el volt rutitva.

A gyilkos elmenekült. De hogy merre vette az útját, azt nem lehet megállapítani, mert amint kiért a szőlőkből, akkor a fűvön beüdült területen futott tovább.

A Szüneti Gyermekelep-Egyesület aziránt kereste meg lapunk szerkesztőségét, hogy az emberbarátok szíves figyelmét felhívják azokra a szegénysorsú iskolás gyermekekre, akiknek — tíz hónap után, kikerülve az iskola falai közül — nincsen hol üdülniük. Eme kivánságnak készséggel tesszünk eleget annál is inkább, minthogy tisztában vagyunk a Szüneti Gyermekelep-Egyesület emberbaráti működésének szociális fontosságával, de meg azzal is, hogy az Egyesület saját telepein circa ezer gyermeket lát el saját erejéből, viszont azonban legalább huszszor akkora azoknak a gyermekeknek a száma, akik üdülösre szorulnának. Könyörületes szívű embertársainkra hárul így a feladat, hogy a szünet tartama alatt fogadjanak magukhoz egy-két fiú, vagy leánygyermeket s hogy teljes ellátásban részesítse azokat. Azok,

akik a szünet tartamára egy vagy két gyermeket (fiút vagy leányt) magukhoz fogadni akarnak, szíveskedjék ebbeli szándékukat lapunk szerkesztőségénél bejelenteni.

Közzgyűlési meghívó. A bajai 48/49 honvédségélyző bizottság f. évi június hó 1-én az Ipartestületben d. e. 10 órakor tartja rendes évi közgyűlést amelyre az érdeklődőket ezuton tisztelettel meghívja az Elnökség.

Quo Vadis? utolsó előadása van ma az Uránia mozgófénykép-színházban. A kétnapi előadáson a közönség ki nem fogyott az elismerő nyilatkozatokból. Mindenki el volt ragadtatva Quo Vadis? csodás filmjétől. Nem volt eddig ember, aki ki nem jelentette volna, hogy az életben ehhez fogható csodásan szép még nem látott. Az Uránia mozgó tulajdonosa, László Károly igazán rászolgált a közönség legnagyobb elismerésére. Vállalkozásával és áldozatkészségével nagy szolgálatot tett a bajai publikumnak. Az esti két utolsó előadások egyike esti 7, másik pedig esti kilenckor kezdődik. A filmet holnap reggel a kaposvári Edison mozgószínház igazgatója személyesen autóval viszi Kaposvárra.

A Sport Egylet a telepet kerítéssel akarta ellátni a Tárházak felőli oldaláról. A legutóbbi football mérkőzés után azonban másképpen határozott. Nevezetesen a tárházak felől rengeteg ingyen diák nézjőve a mérkőzésnek. Ugy ültek a fiúk a Tárházak padlóján, a kerítésen és a vasuti töltésen, mint fecskék a táviró dróton. Már pedig, ha a telepet erről az oldalról elkerítették, elesnének a fiúk ettől az élvezettől. Minthogy az egylet azt az elvet vallja, hogy a sportot már a gyerekekkel megkedveltesse és a kerítés kizárná az ingyen publikumot, előlított a deszkakerítés tervétől és marad minden a régiiben.

Két ló fult a Sugovicába. Izgalmas jelenet játszódott le kedden délután a Sugovicánál. Pfeiffer és Sztaniszlávlevits lovait juszattatta a kocsi. A lovak bele rohantak a vízbe és bele is fultak. A Nemzeti térszán ülő vendégek között az a hír terjedt el, hogy két asszony és egy gyermek fult a vízbe. A vendégek egy része gyorsan lerohant a Sugovicához, ahol örömmel vették tudomásul, hogy emberéletben nem esett kár. Közben megérkeztek a tűzoltók, akik kihúzták a vízből a belefult lovakat.

FODOR KÁROLY.

ságódszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

„Robúr”

Világot hódít!

Magyar gyártmány.

Van szerencsém a n. é közönség szíves tudomására hozni, hogy üzletemet (Központi Szálló épületében) újonnan átalakítottam és saját készítményű cipőimmel dusan felszereltem. — Ugyisintén abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű „Robúr” cipőket Baja és környékére az egyedülrást megcsereztem. A „ROBUR” cipők az eddigi összes gyártmányokat felülmúlják.

Robúr-cipő

formája, finomsága és tartóssága utolérhetetlen.

Kapható: SZILÁGYI SÁNDOR cipő-üzletében.)

Főüzlet BAJA, (a „Központi” épületében.
Fióküllet BÁTASZÉKEN

Megérkeztek a tavaszi újdonságok. „Robúr”-cipők a legkényesebb igényeket kielégítik

Központi illatszertár

Baja, Gróf Zichy Bódog-tér 6. (Milassin-ház)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Baján, a Gróf Zichy Bódog-tér 6. sz. alatt, a Milassin-féle házban egy modernül berendezett

illat- és vegyszer-tárat nyitottam.

Dús raktárat tartok legelső rangu, gyártmányu angol és francia illatszerekből, különféle végyszerekből.

Fényképészeti cikkek,

mindennemű háztartási cikkekből, kötszerekből. A londoni kiállításon aranyéremmel kitüntetett

„VIDORIN”

kosmetikai laboratoriuma.

Amidőn a nagyérdemű közönséget a legjobb és legszolidabb kiszolgálásról biztosítom, becses pártfogását kérve vagyok mély tisztelettel

A Központi Illatszertár tulajdonosa.

Padlófestékek. Fényesítő és beeresztő viasz.

5544/1913. tkv. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A bajai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schöffler Gyula utóda özv. Trapli Ferencné javára 55 korona 26 fillér tőke, ennek 1912. évi október hó 4-től járó 5% kamatai 37 kor. 60 fill., addigi ezuttal 10 koronában megállapított és a még felmerülő költségeknek nemkülönben csatlakozott Gebhardt Dezső javára 285 korona 60 fillér tőke, ennek 1912. évi április hó 17-től járó 6% kamatai 46 kor. 5 fillér perbeli, 25 korona árverési kérelmi költség és továbbá csatlakozott Hirschl Armin javára 55 korona tőke, ennek 1912. évi június hó 15-től járó 5% kamatai és 31 korona 40 fillér költségek, továbbá csatlakozott Gebhardt Dezső javára 51 korona 7 fillér végrehajtási költség továbbá Schwarc Adolf és Társa bajai cég csatlakozottnak kimondott hitelező javára 66 kor. tőke, ennek 1913. évi március hó 26-tól járó 5% kamatai és 33 korona 80 költség kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. és következő §§-ai, valamint az 1908. évi 41. t. c. 21. §. alapján a szabadkai kir. t.-székhez tartozó s a bajai kir. j.-bíró, területén levő a bajai 1111. számú birtékban A I. 1—2 sorsz. alatt felvett 2328 és 2329 hrsz. hzra és beltelekre az 1881. évi LX. t.-cikk 176 §-a alapján 3025 korona kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Baján a telekkönyvi árverési helyiségében 1913. évi június hó 20. napjának d. u. 3 óráját kitűzi.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál alul eladatni nem fognak.

Árverezők a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez tegyék le.

Vevő a vételárát 3 egyenlő részletben és pedig az első részletet 15, a másodikat 30, a harmadikat 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított, de mégis az árverés napjától járó

5% kamataival együtt a bajai kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó kérvény kapasan fizessék le.

Bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be.

A bajai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság 1913. évi május hó 17-én.

Dr. KÓSA
kir. járásbíró

FENYVESI SAROLTA

készít :

legújabb divatu
plangett nélküli

csipőfüzőket

halcsont nélküli

Reform-füzőket,
hátegyenesítőket

és minden e szakmába vágó
orvosi rendelet szerint készi-
tendő füzőket

a legjutányosabb árban.

Világcikk! Ujdonság! Világcikk!
Megjött.
Csak egyedül urakat érdekel.
Borotválkozó Krém.

Egy borotválás 1 perc.
Gyors, tiszta, hygienikus.

Sok utánjárással sikerült beszereznem az eddig csak világhírű fürdőhelyeken és világvárosokban használt

borotváló krémet.

Ezzel megszűnt a közös szappanozó tálból kézzel való bedörzsölés.

Megszűnt a sok esetben felmerült arcbőr fertőzés. Teljesen kivan zárva az arcbőr kiütés és kivérzés. Teljesen érzéktelen üde és kellemes borotválás elérhető egyedül a nálam használt krémmel. Hogy állításom nem megtévesztő azt bizonyítják nb. vendégeim

TESSÉK MEGGYŐZŐDNI!

Önborotválkozóknak is melegen ajánlom.

ELADÁSRA KAPHATÓ.

Kizárólag egyedárusítás Baja és környékére

Poth Gotthárd

uri fodrász Baja, Fötér, »Nemzeti« mellett

Két jókarban levő

petróleum függő lámpa

légszeszbevezetés miatt eladó.

Szent-László-utca 12. szám.

Ha gyorsan

és gazdagon

nősülni óhajt

forduljon díjtalan felvilágosításért a 10 óta fennálló nemzetközi intézethez :

„FIDES” Berlin 18. Több mint ezer gazdag hölgy van előjegyezve.

NÁNAY LAJOS
KÖNYVNYOMDÁJA

BAJA GRÓF
ZICHY
BÓDOG-TÉR

ELVÁLLAL MINDEN E
SZAKMÁBA VÁGÓ MUN-
KÁT CSINOS KIVITEL-
BEN JUTÁNYOS ÁRBAN.

szabadalm. GRAEPEL cséplőgép
lemez-tőrekrosta.
Egyedül gyártja a feltaláló:

GRAEPEL HUGÓ

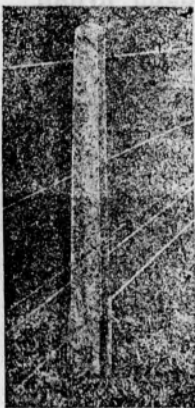
betéti társaság.

Budapest, V, Váci ut 40-46. sz.

Árjegyzék és minta kívánatra ingyen és bérmentve.

Dr. Walleshausen Gyula lakását
Círfusz Ferenc (kaszárnya)-utca 32. sz.
alá helyezte át.

Aszobeton oszlop

a legjobb és legolcsóbb **kerítés-oszlop** elpusztíthatatlan.
Bármilyen méretben készül.

Terrenol

az egyedüli tűzálló aszobeton palla állandóan raktáron van.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla-, cementárú- és műkögyára
Baja.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
ÜTŐLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Törlesztéses kölcsönöket
engedélyezünk
15-től-65 évig

terjedő időtartamra
4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.
Bajai Keresk. és Iparbank.

Egy jó fiu

tiszteséges fizetéssel nyomdász-inasnak
azonnal felvétetik a „Corvin”-nyomdába,
Mátyás Király tér 8. sz. (Kisvásártér.)

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt **minden létező házi- és kórházi felülmut.**

A VALÓDI CENTIFOLIA-KENŐCS

(ezelűtt ugynevezett osodakenőcs)

EREJE ÉS HATÁSA:

Megakadályoz a megszüntet vérmérgezését. Operációkat tesz feleslegessé. Használ a-optató nőknél, tejmegindításnál s emlő megkeményedés ellen Orbánc s bármennemű elavult bántalmaknál, sebes és feltört lábaknál sebeknél, dagadt lábaknál, csontszáznál is, kard-, szűrt-, lőtt-, vágott-, zúzott sebeknél, idegen testek eltávolítására mint üveg, szálka, por, serét, tüske stb. mindenféle daganatnál: fekélynél, kinövésnél, karbakulcsnál, képződéseknél, épp így rátnál továbbá lérgénél vagy rothadásnál, menés által feltört lábaknál, bármely ögei sebnél, elfagyott testrészeknél, hosszú betegségeknek előforduló föl-fekvéseknél, nyakdaganatoknál, vérelékekkel, állfolyásnál valamint zipállás ellen gyermekeknek stb. kiváló és biztos gyógyhatású.

Két doboznál kisebb rend-ítés nem lesz szállítva. Széküldés utánvétél, vagy a pénz előzetes behűldése ellenében. Két tégely ára K 3.60. Nagyobb rendeléseknél jelentősen árcedény — Budapestben kapható: **Türök József** gyógyszerárában és a leg-több gyógyszerárában. Nagyban kapható **Thalmayer és Seitz, Kochmeister** utódai és **Radnóczi Testvérek** drogeiárában Budapestben, valamint az ország minden gyógy-árában. Ahol nincs lerakat, ott rend-ítünk

THIERRY A. Ürangel-gyógyszerárából **PREGRADA** (Rohitsch-Sauerbrunn mellett)

THIERRY'S BALM
ICH DIEN
Allein echter Bestem aus der Schutzbürgel Apotheke von A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Mindenütt ismert egyedül valódi balzsam 12/1 v. 6 l vagy 1 családi uti üveg K 5.60

Ne bántsa!

Ünt a gond, ha kényelmes, tartós és elegáns cipőt akar venni, mert a világhírű

SALAMANDER

cipővel e tekintetben semmiféle más gyártmány nem versenyezhet. — Egys gárak:

Salamander K 16.50 Salamander Luxus K 20.50

Kizárólag:

Rózsahegyi József

cipő-üzletében BAJA, városi bérház.

Az összes tavaszi és nyári cipőújdonaságok raktáron.

Bata-féle tornacipők.

Valódi angol gyermekcipők.